

Kisah Teladan Seorang Legenda: Ebby Saifullah Ali.

Muhammad Fahmi Bin Azlizam¹, Nurul Syazwani Binti Sohaimi², Siti Aishah Mokhtar^{3,*}, dan Noor Arina Md Arifin⁴

¹ Fakulti Sains Maklumat, UiTM Cawangan Kelantan; fahmiazlizam@gmail.com;

² Fakulti Sains Maklumat, UiTM Cawangan Kelantan; syazwanisohaimi00@gmail.com;

³ Fakulti Sains Maklumat, UiTM Cawangan Kelantan; email; aishah835@uitm.edu.my; 0009-0005-8916-0856

⁴ Fakulti Sains Maklumat, UiTM Cawangan Kelantan; arina848@uitm.edu.my; 0000-0002-2900-0026

* Correspondence: aishah835@uitm.edu.my; 0133869763.

Abstrak: Temubual ini dilakukan bersama Encik Ebby Saifullah Ali untuk mengetahui tentang perkhidmatan beliau dalam kerjayanya sebagai salah satu anak seni di Malaysia. Temubual ini telah dijalankan secara atas talian melalui aplikasi Google Meet. Tarikh temubual tersebut adalah pada 19.05.2022 bermula pada jam 11.00 pagi hingga 2.00 petang. Encik Ebby Saifullah Ali atau lebih dikenali sebagai Ebby Saiful merupakan seorang pelakon, penyanyi, komposer, pemuzik dan pengarah drama TV yang popular pada era 1980an. Beliau lahir dalam keluarga yang berdarah seni dan merupakan anak kepada komposer Ali Ahmad dan aktres Norsiah Yem. Beliau memulakan kariernya sebagai pelakon ketika berusia sembilan tahun dalam filem Asmara Kirana yang diterbitkan pada 1968 dan pernah menubuhkan kumpulan The Beez pada usia 19 tahun dan banyak mencipta lagu untuk filem dan drama. Beliau menjinakkan diri dalam bidang pengarah sebagai penolong pengarah bagi Sumpahan Mahsuri pada tahun 1989. Pelbagai ujian dan cabaran telah dilalui oleh Encik Ebby Saiful sepanjang perjalanan kariernya sebagai anak seni di Malaysia. Sejarah kehidupan, kerjaya dan pencapaian beliau dapat dijadikan sumber inspirasi terutama kepada anak muda yang ingin menjejakkan kaki di dalam bidang seni seperti ini.

Kata kunci: pelakon, pemuzik, industri seni, komposer, sejarah lisan.

DOI: 10.5281/zenodo.15393357

Copyright: © 2025 by the authors. Submitted for open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

1. PENGENALAN

Sejarah lisan ialah kajian yang boleh menyimpan data dari masa lalu, walaupun masa dan peristiwa telah berlalu. Ianya wujud pada zaman penemuan baharu dan teknologi moden yang berkaitan dengan isu politik, kewangan, ekonomi, kesusasteraan dan kehidupan moden yang semakin kompleks. Kajian sejarah lisan dikatakan menarik kerana pengkaji menemui pelbagai pengalaman baharu, melihat sejarah dari semua sudut, dan mempelajari lebih lanjut tentang fitrah manusia. Ini adalah bidang pengajian yang sangat luas meliputi semua lapisan masyarakat seperti rakyat biasa, ketua masyarakat, gabenor, menteri, penulis terkenal, penulis, syarikat dan lain-lain.

Berdasarkan maksud artis yang dimaksudkan dalam Kamus Dewan Bahasa dan Pustaka, artis bermaksud seorang yang berbakat seni dan boleh mencipta karya seni serta mempamerkan hasil seninya di hadapan khalayak ramai. Terdapat beberapa profesion yang boleh dikaitkan dengan perkataan artis seperti pelukis, penyair dan penyanyi. Sememangnya, apabila kita bercakap tentang artis, artis sendiri mempunyai karya seni mereka sendiri yang mereka pakar dalam bidang yang diceburinya. Contohnya adalah lukisan, puisi karya seniman, seloka atau puisi, juga muzik hasil pemikiran mereka.

Kajian ini menggunakan teknik sejarah lisan di samping rujukan bahan informasi sekunder bagi menghasilkan penulisan berkenaan tokoh seni veteran tanah air iaitu Ebby Saifullah Ali. Seniman terkenal ini merupakan pelakon, penyanyi, pengarah, pemuzik dan pencipta lagu. Kajian ini memfokuskan kepada kajian latar belakang peribadi, penglibatan dalam dunia seni, pencapaian dan cabaran yang beliau hadapi sebagai penggiat seni. Kajian ini dijalankan untuk memberi pengetahuan kepada generasi muda tentang jasa dan sumbangan Ebby Saifullah Ali serta ilmu dan pengalaman beliau yang boleh dijadikan inspirasi dan pedoman kepada semua.

2. PERMASALAHAN KAJIAN

Isu utama yang ingin diketengahkan dalam kajian ini ialah artis senior tidak dibayar setimpal dengan bakat dan pengalaman yang dimiliki. Selain itu, terdapat syarikat produksi yang memandang rendah kewujudan artis veteran dalam industri masa kini. Artis senior menghadapi masalah menerima gaji yang tidak seimbang, menurut artikel yang diterbitkan oleh *The Daily News*. Mereka juga mendapat perkhidmatan yang tidak menyenangkan dan sering diancam oleh syarikat pengeluaran. Di sini, kita dapat melihat di mana artis lama diabaikan oleh syarikat produksi, yang memberikan perkhidmatan yang tidak sama rata kepada artis baharu bagi cendawan tumbuh selepas hujan. Kajian ini dibuat untuk mengetahui dengan lebih mendalam tentang seorang seniman veteran, Ebby Saifullah Ali berserta pendapat beliau tentang keadaan dunia seni masa kini, di samping mengetahui pendapat beliau tentang anak-anak muda yang masih meniti dunia seni ini.

3. OBJEKTIF KAJIAN

Tujuan utama kajian penyelidikan ini dijalankan adalah untuk mengetahui tentang latar belakang kehidupan Ebby Saifullah Ali sebagai seorang penggiat seni tanah air iaitu pelakon, penyanyi, pengarah, pemuzik dan pencipta lagu di Malaysia. Berikut adalah objektif kajian sebagaimana berikut:

- 1) Untuk mengetahui dengan lebih mendalam tentang latar belakang Ebby Saifullah Ali.
- 2) Mengenalpasti anugerah dan pencapaian yang pernah dimiliki sepanjang perkhidmatan beliau dalam bidang lakonan, muzik, dan perfileman.
- 3) Menganalisa penglibatan dan sumbangan tokoh seniman Ebby Saifullah Ali dalam bidang lakonan, muzik, dan perfileman.

4. PERSOALAN KAJIAN

Bagaimanakah kehidupan seniman Encik Ebby Saifullah Ali, sebagai seorang pelakon, ahli muzik, dan pengarah. Berikut merupakan persoalan kajian:

- 1) Apakah latar belakang tokoh seniman veteran Ebby Saifullah Ali.
- 2) Apakah anugerah dan pencapaian yang pernah dimiliki sepanjang perkhidmatan beliau dalam bidang lakonan, muzik, dan perfileman.
- 3) Apakah penglibatan dan sumbangan tokoh seniman Ebby Saifullah Ali dalam bidang lakonan, muzik, dan perfileman.

5. KEPENTINGAN DAN SUMBANGAN KAJIAN

5.1 Memberi kesedaran kepada generasi muda tentang kewujudan seniman negara

Generasi kini atau dikenali sebagai Generasi Z merupakan generasi yang lahir dalam era moden di mana teknologi dan internet merupakan asas kepada pembangunan dan kemajuan sesebuah negara. Namun begitu, penggunaan teknologi dan internet turut membawa kesan buruk kepada individu sehinggakan mereka semakin jahil atau jahil terhadap artis negara yang telah banyak berjasa kepada negara. Mereka juga tidak pernah didedahkan dalam perkara ini

sehingga menyebabkan mereka memandang rendah kewujudan artis negara. Dengan kajian ini, diharapkan ia mampu memberi sedikit nafas baharu kepada individu yang sebelum ini tidak memahami secara mendalam latar belakang artis tanah air. Penyelidikan ini dapat memberi sedikit maklumat berguna, di samping menarik minat kontemporari untuk mengetahui artis-artis di negara ini yang masih berjasa kepada negara sehingga kini.

5.2 Membekal maklumat dan latar belakang seniman sebagai rujukan untuk masa akan datang

Maklumat merupakan salah satu perkara yang paling penting pada masa kini kerana ianya boleh menjadi bukti atau rujukan pada masa hadapan. Maklumat juga boleh dikongsi dengan sesiapa sahaja, tidak kira di mana kita berada. Walau bagaimanapun, maklumat masih boleh diganggu atau diubah maknanya, yang boleh menyebabkan orang ramai mendapat maklumat yang salah. Pada masa yang sama, pada masa ini terdapat maklumat yang sangat terhad mengenai artis veteran kerana kurangnya kesedaran tentang kepentingan memahami sumbangan dan latar belakang mereka. Melalui penyelidikan ini, bekalan maklumat berkaitan seniman negara akan lebih banyak pada masa hadapan, yang memudahkan pengguna mencari atau dijadikan rujukan pada masa akan datang. Maklumat yang diberikan juga tepat dan boleh dipercayai, kerana maklumat yang diperoleh adalah hasil temu bual bersama artis.

6. TINJAUAN LITERATUR

Seniman veteran merupakan seniman yang telah terlibat di dalam industri seni untuk jangka masa yang lama dan telah meyumbangkan bakat serta usaha mereka di dalamnya. Perubahan zaman telah mengubah nasib para seniman veteran. Kini, banyak bakat muda telah dikenali melalui banyak saluran. Jika terdahulu, seniman terutama pelakon dan penyanyi terpaksa melalui kontes yang sengit untuk terpilih di dalam sebuah syarikat produksi namun kini kecanggihan teknologi telah mengubahnya. Banyak bakat muda dikenali melalui saluran Instagram dan Facebook. Tidak dilupakan kepopuleran mereka di dalam saluran tersebut memainkan peranan untuk lebih dikenali dan diiktiraf oleh stesen televisyen. Di dalam sebuah artikel tulisan Ellyna dan Wafa (2021) menyokong statement ini kerana kebanyakan stesen televisyen lebih memilih untuk mengambil artis yang mempunyai pengikut yang ramai di sosial media mereka. Ini menyebabkan banyak seniman veteran kehilangan peluang pekerjaan mereka sendiri.

Di samping itu, perbezaan gaji yang tidak sekata diantara seniman muda dan seniman veteran juga telah menjadi isu yang hangat diperkatakan. Isu perbezaan gaji atau susut nilai para seniman veteran dapat dilihat apabila seniman veteran tidak mendapat gaji yang setimpal dengan pengalaman dan usaha yang mereka curahkan (Farihad & Serimah, 2021). Salah satu seniman veteran yang telah mengalaminya ialah Abdul Jalil Abdul Hamid apabila beliau cuma mendapat bayaran RM150 untuk satu episode malahan beliau mendapat layanan yang tidak sepatutnya daripada pihak syarikat produksi (Farihad & Serimah, 2021). Kenyataan ini telah disokong oleh Sharizan Ahmad atau lebih dikenali sebagai Abon apabila beliau berpendapat industri seni melayan anak seni dengan cara yang tidak adil di mana majoriti seniman veteran telah diabaikan (Amirul, 2019).

Di Malaysia juga nilai seniman veteran makin hari makin susut nilainya, menurut kenyataan media yang ditulis oleh Farihad dan Serimah (2021), isu bayaran pelakon veteran yang tidak setimpal dengan bakat dan pengalaman, malah, ada antara mereka mendakwa diperlekehkan syarikat produksi, memberi bayangan rendahnya nilai diberi segelintir penggerak industri kreatif terhadap insan seni ini. Betapa tinggi apresiasi pembikin filem Hollywood terhadap nilai seni dan bakat bintang 'senior' seperti Meryl Streep yang masih diberi peranan teraju utama pada usia 72 tahun, malah, menggondol trofi Pelakon Wanita Terbaik, Anugerah Akademi, pada usia emas, jika dibandingkan dengan senario di Malaysia. Tidak hairanlah, isu bayaran tidak setimpal, layanan kelas kedua dan diugut syarikat produksi sering disuarakan pelakon veteran sejak dahulu lagi.

Menurut Charles E. Jenks (2010), sejarah lisan ialah satu proses yang menggabungkan penyiasatan sejarah dengan kemahiran etnografi. Pengkaji meneroka, melalui soalan, peristiwa sejarah dengan orang yang dapat mengimbas kembali pengalaman hidup pada masa itu. Ahli sejarah lisan sering mengumpul rakaman bunyi atau video dan kemudian menyediakan transkrip temu bual yang ditaip. Dengan penggunaan maklumat sedemikian, penyelidik dapat membina naratif peristiwa atau tempoh sejarah itu dari sudut pandangan yang berbeza. Kajian sejarah lisan adalah sangat menarik kerana setiap pengkaji yang menggunakan teknik sejarah lisan akan mendapat pelbagai pengalaman baharu hasil daripada proses pengumpulan maklumat daripada pelbagai personaliti manusia (Seow, 2020).

Menurut Zahidi Zainol Rashid (2013), di Malaysia hasrat dan cita-cita untuk menubuhkan Persatuan Sejarah Lisan Malaysia bukanlah sesuatu yang baru, tetapi baru-baru ini ia menjadi kenyataan hasil daripada perkembangan positif perpustakaan awam dan universiti negeri di seluruh Malaysia, yang menggalakkan setiap perpustakaan menjalankan projek sejarah lisan. Tetapi ada beberapa cabaran yang besar dimana mereka mungkin tidak mahu mendedahkan maklumat yang mereka anggap sulit. Projek sejarah lisan memerlukan perbelanjaan yang besar, iaitu peralatan rakaman, kos perjalanan, surat-menyurat, pemprosesan rakaman dan dokumentasi. Ketulenan maklumat yang dikumpul daripada temu bual adalah subjek yang amat penting.

Peranan sejarah lisan amat penting untuk membina semula peristiwa-peristiwa bersejarah bagi menggantikan rekod-rekod yang telah hilang dan sangat berguna bagi mengisi kekosongan dalam sumber-sumber bertulis, selain itu juga, sejarah lisan sangat penting kerana ianya mampu membawa dan memperkakan sejarah dari luar ke dalam sesuatu masyarakat (Shima, 2019). Dengan adanya sejarah lisan, generasi baru akan mengetahui mengenai sejarah melalui kaca mata orang yang melalui peristiwa tersebut. Dapat disimpulkan bahawa sejarah lisan mempunyai kepentingan kepada penulisan sejarah di negara kita dan perlu dipelihara sebaiknya

7. METODOLOGI

Temubual ini dilakukan bersama seniman negara Malaysia iaitu Ebby Saifullah Ali atau lebih dikenali sebagai Ebby Saiful. Tujuan temubual ini dijalankan adalah Temubual ini dijalankan secara atas talian demi mengelakkan penularan COVID-19. Tarikh temubual tersebut adalah pada 25 Jun 2022 pada hari Sabtu jam 10 pagi hingga 1 petang.

7.1 Pendekatan Kajian

Kajian ini dijalankan menggunakan kaedah sejarah lisan. Sejarah lisan adalah satu kaedah di mana sejarah dan pengalaman seseorang tokoh yang dirakamkan melalui sesi wawancara/temubual. Tokoh-tokoh yang dipilih biasanya terdiri daripada mereka yang dapat menyumbang maklumat bersejarah dari penglibatan dan pengalaman diri mereka sendiri. Kaedah ini merupakan kaedah yang paling tepat untuk mengumpulkan maklumat yang tergolong dalam maklumat bersejarah disebabkan tokoh yang dipilih hendaklah berumur 50 tahun keatas. Tokoh yang telah menceburi sesuatu bidang dalam jangka waktu yang cukup lama mempunyai lebih banyak pengalaman dan dapat mengeluarkan pendapat yang lebih bernas.

7.2 Peserta Kajian

Ebby Saifullah Ali dipilih selepas meneliti kriteria yang ada pada beliau menepati syarat untuk di temubual atau tidak. Ebby Saifullah Ali yang telah berumur melebihi 50 tahun dan sihat tubuh badan menepati kriteria yang dicari. Tokoh dipilih untuk mengetahui tentang latar belakang, pengalaman dan pencapaian beliau sepanjang berada dalam industri serta harapan beliau untuk generasi mendatang

Ebby Saifullah Ali merupakan seorang anak seni veteran di Malaysia. Ebby Saifullah Ali atau lebih dikenali sebagai Ebby Saiful merupakan seorang pelakon, penyanyi, komposer, pemuzik dan

pengarah drama TV yang popular pada era 1980an. Beliau lahir dalam keluarga yang berdarah seni. Beliau merupakan anak kepada composer Ali Ahmad dan aktres Norsiah Yem. Beliau juga merupakan cucu kepada aktres Minah Yem. Beliau memulakan kariernya sebagai pelakon ketika berusia sembilan tahun dalam filem Asmara Kirana yang diterbitkan pada 1968 dan menubuhkan kumpulan The Beez pada usia 19 tahun dan banyak mencipta lagu untuk filem dan drama. Beliau menjinakkan diri dalam bidang pengarah sebagai penolong pengarah bagi Sumpahan Mahsuri pada tahun 1989.

7.3 *Prosedur Pengumpulan Data*

Kaedah ataupun prosedur pengumpulan data yang digunakan adalah kajian secara atas talian dan temubual secara atas talian. Kami mencari maklumat sedikit sebanyak mengenai Ebby Saifullah Ali secara atas talian melalui beberapa laman web dan artikel secara atas talian sebelum temubual dijalankan agar kami dapat mengumpulkan maklumat dan dapat membina soalan untuk ditanyakan kepada seniman semasa sesi temubual. Kaedah ataupun prosedur kedua yang digunakan adalah temubual secara atas talian, temu bual atau yang dikenal dengan istilah interview adalah suatu proses interaksi dan komunikasi dari dua orang atau lebih. Cara ini dilakukan untuk mendapatkan maklumat dengan bertanya langsung kepada responden. Definisi yang hampir sama iaitu satu situasi di mana penemu bual akan bertanya soalan pada seseorang atau lebih responden secara bersemuka.

8. HASIL KAJIAN

Dalam hasil kajian ini, pengkaji akan membincangkan dan menjawab kesemua persoalan kajian berdasarkan hasil yang diperolehi melalui temubual bersama. Berdasarkan persoalan kajian, terdapat tiga persoalan yang timbul mengenai topik yang di kaji dalam kajian sejarah lisan ini iaitu apakah latar belakang tokoh seniman veteran Ebby Saifullah Ali, apakah penglibatan dan sumbangan tokoh Ebby Saifullah Ali dalam bidang lakonan, penerbitan, nyanyian, komposer dan muzik, dan apakah anugerah dan pencapaian yang pernah dimiliki sepanjang perkhidmatan beliau dalam bidang tersebut.

8.1 *Latar belakang tokoh seniman veteran Ebby Saifullah Ali*

Ebby Saiful atau nama sebenarnya ialah Ebby Saifullah Ali merupakan anak kepada pasangan Ali Bin Ahmad dan Norsiah Binti Ibrahim dan merupakan cucu kepada seniwati Minah Yem. Ebby Saiful merupakan anak ke-lapan dari sebelas orang adik-beradik. Beliau sekarang telah mendirikan rumah tangga bersama Marini dan dikurniakan dua orang anak tercinta yang masih bersekolah. Ebby Saiful menerapkan sikap tidak suka mencampurkan urusan pekerjaan dengan urusan rumah tangga, di mana beliau lebih memilih untuk tidak terlalu mendedahkan kehidupan peribadi beliau. Ebby Saiful merupakan seorang yang gemar menghabiskan masa beliau dengan aktiviti memancing. Akibat daripada perkejaan ke luar negeri yang kadang-kadang mengambil masa satu bulan atau lebih, beliau juga lebih memilih menghabiskan masa bersama keluarga di rumah. Ebby Saiful menghabiskan masa persekolahan beliau di Sekolah Batu Road, Kuala Lumpur dan Maxwell School, Kuala Lumpur. Beliau mempunyai hasrat untuk menyambung pelajaran ke peringkat universiti namun disebabkan kekangan kewangan, beliau lebih memilih untuk mengambil ilmu dari para veteran yang lebih berilmu di dunia seni.

8.2 *Penglibatan dan sumbangan tokoh dalam bidang lakonan, penerbitan, nyanyian, komposer dan muzik.*

Ebby Saiful telah melibatkan diri dalam bidang lakonan dari usia yang masih kecil. Antara drama lakonan beliau adalah Puntianak Kembali, Jangan Tinggal Daku, Intan, Anak Tatangan, Ali Setan, dan Raja Bersiong. Beliau telah berlakon dengan berbagai anak seni yang lain seperti Norizan, P. Ramlee, Eman Manan, Ogy Ahmad Daud dan Rahim Razali. Pada pertengahan karier beliau di bidang lakonan, beliau telah dijemput untuk memainkan muzik di Merlin Hotel. Ebby Saiful mempunyai banyak keahlian bermain muzik seperti seruling dan seksofon.

Setakat ini, Ebby Saiful masih belum dapat peluang untuk mengarah filem. Namun, Ebby Saifullah Ali pernah menjadi pembantu pengarah didalam drama Sumpahan Mahsuri. Drama bersiri ini telah diarahkan oleh Allahyarham Dato Haji Jamil Sulong dan Ebby Saiful sebagai pembantu pengarahnya. Sewaktu sesi penggambaran filem Marah-Marah Sayang, pengarah kepada cerita tersebut, Johari Ibrahim tidak berapa sihat. Pengarah tersebut meminta jasa baik Ebby Saiful untuk membantu beliau meneruskan penggambaran filem tersebut. Ebby Saiful mengambil keputusan untuk membantu beliau mengarah filem tersebut sehingga filem tersebut berjaya disiapkan. Ebby Saiful pernah memberitahu bahawa beliau pernah menyertai Jointventure bersama syarikat dari Jepun.

Ebby Saiful meluahkan isi hatinya dimana banyak suka dan duka sepanjang penglibatan beliau didalam bidang lakonan, penerbitan, penyanyi, dan pemuzik. Beliau menyatakan bahawa beliau sentiasa menerima dan redha dengan apa sahaja yang datang terutamanya dalam melaksanakan amanah yang diberikan oleh sesuatu penerbit dalam mengarah sesuatu drama atau filem. Beliau menceritakan tentang kerjaya seseorang sebagai pengarah tidak mudah seperti yang disangkakan. Kerjaya sebagai pengarah, penolong pengarah, serta penjaga kesinambungan ini amat lah merunsingkan. Ebby Saiful merupakan seorang pelakon yang berpengalaman, jadi beliau tahu bagaimana untuk mencipta sesebuah cerita yang dapat menarik perhatian penonton dimana pelakonnya dapat menjiwai sesebuah watak dengan berjaya.

Selain itu, sepanjang penglibatan beliau didalam industri penerbitan, terdapat beberapa kesukaran yang sering dihadapinya semasa ingin melaksanakan sesi penggambaran sesebuah cerita. Beliau menceritakan kesukaran dan cabaran didalam bidang penerbitan dimana salah satu cabaran didalam bidang ini ialah cuaca, kawasan persekitaran, serta alatan yang digunakan semasa sesi penggambaran. Keberadaan dan kesihatan seseorang pelakon serta kru penggambaran juga amat lah dititikberatkan demi mencapai tujuan dan objektif dalam menerbitkan sesebuah drama atau filem.

Ebby Saifullah Ali menyatakan bahawa beliau amat berbangga dengan segala hasil kerja beliau dan beliau tidak mengamalkan sifat 'favouritisme' dimana meletakkan atau menjadikan sesuatu hasil kerja sebagai perkara yang digemari. Beliau bangga dan bersyukur dengan setiap hasil titik peluh beliau sepanjang menjalankan karier sebagai pengarah, pelakon, penyanyi, serta pemuzik. Ebby Saiful tidak menganggap yang penglibatannya di dalam industri lakonan, nyanyian, penerbitan dan muzik ini sebagai satu sumbangan kepada mana-mana pihak. Beliau menganggap ini hanyalah sebagai karier untuk mencair rezeki dan pendapat sara hidup. Beliau menganggap yang sumbangan kepada industri itu tidak la seberapa manakala sumbangan untuk negara itu terlalu besar untuk beliau dan beliau tidak layak untuk digelar sebagai pemberi sumbangan kepada mana-mana pihak.

8.3 Anugerah dan pencapaian yang pernah dimiliki sepanjang perkhidmatan tokoh dalam bidang lakonan, penerbitan, nyanyian, komposer dan muzik.

Sepanjang penglibatan beliau didalam bidang lakonan, penerbitan, nyanyian dan muzik, beliau tidak pernah mendapat apa-apa anugerah. Beliau menyatakan bahawa beliau hanya dapat masuk ke peringkat 'final' didalam sesebuah pertandingan sahaja.

Ebby Saiful ada merancang untuk membuat suatu kolaborasi antara penulis lagu bersama rakan karibnya dia Indonesia iaitu Richard Kyoto. Richard Kyoto merupakan seorang penulis lagu berasal dari Indonesia. Kasih merupakan sebuah lagu hasil daripada Richard Kyoto. Ebby Saiful memberitahu bahawa Richard ingin mencipta sebuah lagu dan mengajak Ebby untuk sekali lagi bersinar menyanyikan lagu ciptaan mereka berdua. Namun, Ebby Saiful menolak pelawaannya itu kerana dia sudah berumur untuk teruskan kariernya sebagai penyanyi. Sebenarnya, hasrat kolaborasi ini telah lama dirancang dan terkubur akibat daripada pandemik dari COVID-19. Rancangan ini terbatal kerana PKP (Perintah Kawalan Pergerakan) dimana mengakibatkan kebanyakan kerja akan diberhentikan oleh pihak tertentu. Rancangan yang terbaru ialah, Ebby Saiful memilih untuk mencari penyanyi baharu di Malaysia manakala Richard Kyoto akan mencari penyanyi baharu di Indonesia sebagai penyanyi duet.

9. KESIMPULAN

Kesimpulannya, pengetahuan tentang artis tanah air amat penting untuk semua lapisan masyarakat khususnya di Malaysia. Ini kerana pada masa kini masyarakat tidak lagi mengenali artis negara mereka terutamanya golongan muda kerana sebelum ini tidak diumumkan oleh mana-mana pihak dan juga tidak banyak artis negara di laman web ini, terhad dan sukar untuk diperolehi. Walaubagaimanapun, dengan adanya kajian ini, pelajar ataupun pensyarah boleh mendapatkan maklumat mengenai seniman negara dengan lebih banyak dan maklumat tersebut adalah tepat disebabkan oleh maklumat yang diberikan adalah daripada seniman itu sendiri. Kajian ini akan membolehkan pelajar atau pensyarah lebih memahami karya mereka.

Selain daripada itu, maklumat yang telah diperolehi daripada seniman veteran tersebut, kita juga akan dapat mengenali seniman negara dengan lebih mendalam dan tahu akan sumbangan-sumbangan yang telah beliau berikan demi mengharumkan nama negara sepanjang penglibatan beliau dalam bidang seni seperti lakonan, perfileman, pemuzik, penyanyi, dan sebagainya. Tambahan lagi, industri seni adalah salah satu sektor yang penting kepada negara, bangsa dan masyarakat di negara kita. Ini adalah kerana, dengan adanya industri seni, masyarakat dapat mengetahui dan pada masa yang sama menghayati apa itu hiburan yang boleh dijadikan sebagai contoh yang baik kepada semua golongan masyarakat.

Akhir sekali, Ebby Saifullah Ali atau dikenali sebagai Ebby Saiful merupakan antara seniman negara yang dapat dijadikan contoh dan teladan kepada masyarakat kerana beliau telah banyak berbakti dan memberikan sumbangan kepada industri sepanjang penglibatannya di bidang muzik, lakonan, dan perfileman. Ini akan dapat menaikkan semangat dan memberi inspirasi kepada anak muda serta generasi akan datang untuk lebih bersemangat dalam mencapai cita-cita demi mengharumkan nama negara.

RUJUKAN

- Abdul Hamid. (2019). An evergreen song model based on P. Ramlee's songs. *Malaysian Journal of Communication*. 35(2). 393-411.
- Amirul, H. A. (2019, May 30). Asyik muka sama saja, artis veteran terabai. *Harian Metro*. Diakses pada 1 April 2025, dari <https://www.hmetro.com.my/rap/2019/05/460953/asyik-muka-sama-saja-artis-veteran-terabai>
- Ellyna, A. & Wafa A. (2021, October 03). Jumlah 'follower' di IG bukan kayu pengukur bakat pelakon!. Diakses pada 21 April 2025, dari *Getaran*. <https://www.getaran.my/artikel/tara/12374/jumlah-follower-di-ig-bukan-kayu-pengukur-bakat-pelakon>
- Farihad Shalla Mahmud & Serimah Mohd Sallehuddin. (2021). Artis veteran susut nilai. Diakses pada 21 April 2025, dari <https://www.bharian.com.my/hiburan/selebriti/2021/08/846079/artis-veteran-susut-nilai>
- Charles, J. E. (2010). Using oral history in the elementary school classroom. *Social Studies and the Young Learner*. 23(1), 31-32.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2022). *Sekolah seni*. Diakses pada 1 April 2025, dari <https://www.moe.gov.my/pendidikan/pendidikan-menengah/sekolah-seni-malaysia>
- Komang Dharma Santhika. (2010). *Kreativitas dan Komposer*. Diakses pada 22 Mac 2025, dari http://repo.isi-dps.ac.id/138/1/Kreativitas_komposer.pdf
- Mahmud, F. S., & Sallehuddin, F. S. M. (n.d.). Artis veteran Susut Nilai. *Berita Harian*. Diakses pada 21 Mac 2025, dari <https://www.bharian.com.my/hiburan/selebriti/2021/08/846079/artis-veteran-susut-nilai>
- Mohd Nor Long. (2018). Seniman merentas zaman. *Persatuan Sejarah Malaysia*. Diakses pada 28 Mac 2025, dari https://www.psm.org.my/phocadownloadpap/warkah/Warkah_PSM_Bil_55.pdf
- P. Ramlee dikurniakan Pingat AMN oleh DYMM Yang DiPertuan Agong III. (2001). *Perpustakaan Negara Negara*. Diakses pada 28 Mac 2025, dari https://www.pnm.gov.my/yangpertama/Tokoh_Amn.htm
- Seow, H. L. (2020, July). *Sejauhmanakah sejarah lisan penting dan diperlukan dalam penyelidikan dan penulisan sejarah*. Diakses pada 21 Mac 2025, dari https://www.researchgate.net/publication/342923894_Sejauhmanakah_Sejarah_Lisan_penting_dan_diperlukan_dalam_penyelidikan_dan_penulisan_sejarah
- Shima N. (2019). Sejarah Lisan dan Kepentingannya. *PERMAS UPSI*. Diakses pada 28 Mac 12 2025, dari <https://permasupsi.wixsite.com/permasupsi/post/sejarahlisan-dan-kepentingannya>
- Siti Roudhah Mohamad Saad (2012). *Penukilan Ilmu baharu melalui sejarah Lisan*. Diakses pada 12 Mac 2025, dari http://eprints.usm.my/34074/1/10_Radia_12.pdf
- Zahidi Zainol Rashid. (2013). Oral history association of Malaysia: Programmes, issues and challenges. *Journal of Information & Knowledge Management*. 3(0). Diakses pada 22 Mac 2025, dari https://ir.uitm.edu.my/id/eprint/13906/1/AJ_ZAHIDI%20ZAINOL%20RASHID%20JIKM%2013.pdf